

ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ГОМЕОПАТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ЕКСТЕМПОРАЛЬНОГО ВИГОТОВЛЕННЯ ГОМЕОПАТИЧНОЇ АПТЕКИ №12 МІСТА КИЄВА

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ

Вступ. Зниження якості життя сприяє збільшенню захворюваності серед населення. Останніми роками в Україні спостерігається зростання уваги до нетрадиційних методів лікування, зокрема гомеопатії. Фармацевтичний ринок поповнюється новими гомеопатичними препаратами, що використовуються хворими переважно з метою лікування хронічних захворювань, доля яких за інформацією ВООЗ, безперервно зростає.

Мета. Проведення маркетингових досліджень асортименту екстемпоральних гомеопатичних лікарських засобів аптеки №12 КП «Фармація» міста Києва за 2014-2016 рр.

Матеріали і методи. Здійснено аналіз асортименту лікарських засобів гомеопатичної аптеки №12 КП «Фармація» міста Києва з використанням методів математичної статистики.

Результати. Аналіз асортименту гомеопатичних лікарських засобів (ЛЗ) екстемпорального виготовлення показав, що дані препарати виготовляються як за індивідуальними прописами, так і у вигляді внутрішньо-аптечної заготовки, що представлена 98 комплексними препаратами у вигляді гранул, мазей та олій. Загальноновживані монокомпонентні препарати налічують 132 найменування в різних розведеннях (найчастіше використовуються сотенні і десятинні).

При вивченні вподобань споживачів встановлено, що найпопулярнішими комплексними лікарськими засобамиє Мазь від геморою (7138 одиниць за 2015 рік), комплекси Антигрипін №1, №2, №3 (10952 одиниці), та «Гіперсан», «Артрогран», «Кардіогран», «Травмагран», «При гаймориті», Мазь Арніки (2000 до 3000 упаковок). Серед монокомпонентних препаратів найбільшим попитом користуютьсяГепарсульфур, Арніка, Туя, Беладона, Пульсатілла, Лікоподіум, Ігнація, Сіліцея, Арсенумальбум, Апіс, Нуксвоміка, Аконіт.

Ключові слова: гомеопатичні лікарські засоби, екстемпоральне виготовлення, індивідуальні прописи.

Вступ. З кожним роком в Україні зменшується кількість виробничих аптек на противагу розвиненим країнам світу (США, Німеччині, Великій Британії, Бельгії, Нідерландам, Канаді).

За даними Державного реєстру лікарських засобів України станом на 30 березня 2016 р. на ринку України зареєстровано 10046 готових лікарських засобів, у тому числі 553 гомеопатичних [5], що становить 6% від загальної кількості, що значно менше ніж у провідних країнах Європи, де кількість зареєстрованих давно перетнула межу 5 тис. препаратів [1]. Фармацевтичний ринок гомеопатичних препаратів України представлений комплексними (87%) і монокомпонентними ЛЗ (13%) [3]. Однак питома вага гомеопатичних препаратів в асортименті лікарських засобів аптек в цілому незначна. Тому актуальним завданням сучасної медицини і фармації є збільшення асортименту гомеопатичних ЛЗ вітчизняного виробництва у тому числі за індивідуальними прописами.

Мета. Дослідити асортимент екстемпоральних гомеопатичних ЛЗ гомеопатичної аптеки №12 КП «Фармація» міста Києва.

Матеріали і методи. При виконанні даної роботи були застосовані методи графічного аналізу та спостереження, математичної статистики. Матеріалами дослідження є асортимент гомеопатичних ЛЗ гомеопатичної аптеки №12.

Результати та їх обговорення. У гомеопатичній аптеці №12 виготовляються лікарські засоби як за індивідуальними прописами, так і у вигляді внутрішньо-аптечної заготовки і реалізуються в мережі аптек КП «Фармація». Номенклатура гомеопатичної аптеки включає 98 комплексних і 815 монокомпонентних препаратів.

За 2015 рік аптекою було реалізовано близько 50 тис. монокомпонентних і комплексних гомеопатичних ЛЗ за індивідуальними прописами та близько 60 тис. гомеопатичних ЛЗ у вигляді внутрішньо-аптечної заготовки. За результатами проведеного аналізу асортименту гомеопатичних препаратів екстемпорального виготовлення за лікарською формою визначено, що 78% відпущено у вигляді гранул, 18% – мазей та 4% – олій.

Для подальшого аналізу комплексних та моно препаратів нами було відібрано по двадцять лікарських засобів, що користуються найбільшим попитом. На рис. 1 представлені комплекси, які набули найбільшої популярності в 2014-2016 рр.: Мазь від геморою, Мазь Арніки, Мазь Календули, комплекси «Антигрипін №1», «Антигрипін №2», «Гіперсан», «Артрогран», «Антигрипін №3», «Кардіогран», «Травмагран», «При гаймориті», «Антигельмін», «Холлегран», «Універсал», «Ангін-гран», «К-гран», «Бронхогран», «Подагран», «Снодійне», «Гастрогран».

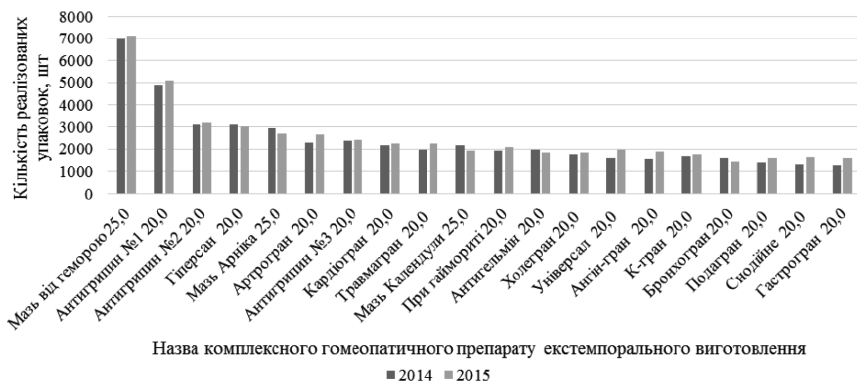

Рис. 1. Аналіз реалізації комплексних гомеопатичних лікарських засобів у аптеці №12 м. Києва у 2014-2015 роках

При вивченні вподобань споживачів встановлено, що найпопулярнішими комплексними лікарськими засобами виготовленими у вигляді внутрішньо-аптечної заготовки є Мазь від геморою (7138 одиниць за 2015 рік), комплекси «Антигрипін №1», «Антигрипін №2», «Антигрипін №3» (10952 одиниці), комплекси «Гіперсан», «Артрогран», «Кардіогран», «Травмагран», «При гаймориті» та Мазь Арніки (від 2000 до 3000 упаковок). Аналізуючи результати можна зробити висновок, що за 2014-2015 рр. майже по всім найменуванням

ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ І ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМСПРАВИ

кількість реалізованих одиниць комплексних гомеопатичних лікарських засобів зростає, така ж динаміка зберігається і у 2016 році.

Наступний крок наших досліджень — аналіз споживчих переваг гомеопатичних ЛЗ, виготовлених аптекою №12 КП «Фармація» у вигляді монопрепаратів. Відвідувачі найбільше купують: Гепарсульфур, Арніка, Туя, Беладона, Пульсатіла, Лікоподіум, Ігнація, Сіліцея, Арсен альбум, Апіс, Нуксвоміка, Рус, Коніум, Бріонія, Ляхезіс, Кальціумкарбонікум, Меркурсолюбіліс, Сульфур, Аконіт, Оцилококцинум в різних розведеннях (рис. 2). Нами було проведено аналіз продаж монокомпонентних засобів шляхом порівняння рівня продаж у 2014-2015 рр. (рис. 2).

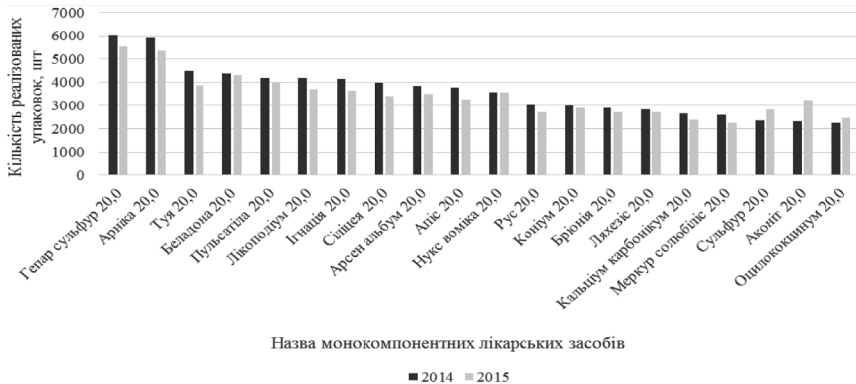

Рис. 2. Аналіз реалізації монокомпонентних гомеопатичних препаратів індивідуального виготовлення гомеопатичної аптеки м. Києва у 2014-2015 роках

На відміну від комплексних препаратів, кількість виготовлених монокомпонентних ЛЗ незначно знизилась, а попит зріс лише на Сульфур на 20%, Аконіт – 39% і Оцилококцинум – 7% в різних розведеннях. У результаті аналізу об'ємів реалізації монокомпонентних гомеопатичних ЛЗ за індивідуальними прописами встановлено, що найбільше було виготовлено гранул Гепарсульфур та Арніки (від 5 до 6 тис.), Туї, Беладони, Пульсатілли, Лікоподіуму, Ігнації, Сіліцеї, Арсен альбум, Апіс, Нуксвоміки, Аконіту (від 3 до 5 тис.) та Рус, Коніум, Бріонії, Ляхезіс, Кальціум, Меркурсолюбіліс, Сульфур, Оцилококцинум (близько 3 тис одиниць).

Висновки. Аналіз асортименту гомеопатичних лікарських засобів (ЛЗ) екстемпорального виготовлення показав, що дані препарати виготовляються як за індивідуальними прописами, так і у вигляді внутрішньо-аптечної заготовки. За результатами проведеного аналізу асортименту гомеопатичних препаратів екстемпорального виготовлення за лікарською формою визначено, що 78% відпущено у вигляді гранул, 18% – мазей та 4% – олій. Загальноживвані монокомпонентні препарати налічують 132 найменування в різних розведеннях (найчастіше використовуються сотенні і десятинні). Однак питома вага гомеопатичних препаратів в асортименті лікарських засобів аптек в цілому незначна. Тому актуальним завданням сучасної медицини і фармації є збільшення асортименту гомеопатичних ЛЗ вітчизняного виробництва у

тому числі виготовлених за індивідуальними прописами. Сьогодні важливу роль має вдосконалення освітньої, інформаційної, консультативної і просвітницької роботи зі спеціалістами і зважаючи на розвиток інформаційних технологій, доцільним і актуальним залишається питання створення єдиного гомеопатичного веб-порталу з необхідною інформацією про гомеопатію в Україні, як для співробітників медичної сфери (виробники лікарських засобів, лікарі, провізори), так і для пацієнтів.

Література

1. Herbalandhomeopathicmedicines / Official website of UK Government [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gov.uk/topic/medicines-medical-devices-blood/herbal-homeopathic-medicines>
2. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. Гострий риносинусит / Державний експертний центр МОЗ України. – 2016. – С.71-72.
3. Глущенко А.М. Сравнительный анализ ассортимента гомеопатических лекарственных средств на фармацевтическом рынке Украины, Российской Федерации и Республики Беларусь А.М. Глущенко, Ж.Н. Полова, С.Л. Хоменко // Научные ведомости. Серия медицина. Фармация. - Выпуск 28.– 2014. – №24(195). – С.151-156
4. Гуцол Л.П. Аналіз асортименту гомеопатичних лікарських засобів на фармацевтичному ринку України / Л.П. Гуцол // Ліки України. – 2013. - №5. – С.24-27.
5. Державний реєстр лікарських засобів України: Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dzljz.kiev.ua/>
6. Положення гомеопатичних лікарських засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.homeopat.net.ua/uk/treatment/61-regulation-of-homeopathic-medicines>

А.Н. Глущенко, Н.В. Сворень

Исследование ассортимента гомеопатических лекарственных средств экстемпорального изготовления гомеопатической аптеки №12 города Киева

**Национальный медицинский университет имени А.А. Богомольца,
г. Киев**

Введение. Снижение качества жизни способствует увеличению заболеваемости среди населения. В последние годы в Украине наблюдается рост внимания к нетрадиционным методам лечения, в частности гомеопатии. Фармацевтический рынок пополняется новыми гомеопатическими препаратами, которые используются больными преимущественно с целью лечения хронических заболеваний, количество которых по информации ВОЗ, непрерывно растет.

Цель. Проведение маркетинговых исследований ассортимента экстемпоральных гомеопатических лекарственных средств аптеки №12 КП «Фармация» города Киева за 2014-2016 гг.

Материалы и методы. Проведен анализ ассортимента лекарственных средств гомеопатической аптеки №12 КП «Фармация» города Киева с использованием методов математической статистики.

Результаты. Анализ ассортимента гомеопатических лекарственных средств экстемпорального изготовления показал, что данные препараты изготавливаются как по индивидуальным прописям, так и в виде внутриаптечной заготовки, которая представлена 98 комплексными препаратами в виде гранул, мазей

и масел. Монокомпонентные препараты насчитывают 132 наименования в различных разведениях (чаще всего используются сотенные и десятичные). При изучении потребительских предпочтений установлено, что самыми популярными комплексными лекарственными средствами является Мазь от геморроя (7138 единиц за 2015 год), комплексы Антигриппин №1, №2, №3 (10952 единицы за 2015 год), и «Гиперсан», «Артрогран», «Кардиогран», «Травмагран», «При гайморите», Мазь Арники (2000 до 3000 упаковок за 2015 год). Среди монокомпонентных препаратов наибольшее количество реализованных составляют такие: Гепарсульфур, Арника, Туя, Белладонна, Пульсатилла, Ликоподиум, Игнация, Силицея, Арсенумальбум, Апис, Нуксвомика, Аконит.

Ключевые слова: гомеопатические лекарственные средства, экстемпоральные изготовления, индивидуальные прописи.

A. Hlushchenko, N. Svoren

Investigation of the range of extemporaneous homeopathic medicines represented in homeopathic chemist's no.12 in Kyiv

Bohomolets National Medical University

Introduction. A decline in living standards contributes to increased morbidity in the society. In recent years, an increased attention to unconventional therapies, including homeopathy has been seen in Ukraine. The pharmaceutical market is being enriched by new homeopathic medicines. These drugs are used for treatment of chronic diseases, the share of which is increasing, according to WHO information.

Purpose. Market research of the assortment of extemporaneous homeopathic medicines represented in Municipal Enterprise (ME) «Pharmatsia» homeopathic chemist's No. 12 in Kyiv in 2014-2015 years.

Materials and methods. This article offers an analysis of the range of extemporaneous homeopathic medicines represented in ME «Pharmatsia» homeopathic chemist's No. 12 in Kyiv performed using mathematical statistics.

Results. The analysis of the range of extemporaneous homeopathic medicines shows that these drugs were made according to both individual and general prescriptions named «Complex drugs». Complex drugs are represented by 98 products, including grains, ointments and oils. Mono-component drugs include 132 products in different dilutions (decimal and centesimal are the most popular dilutions). The list of most popular with customers complex products include «Ointment for Haemorrhoid» (7,138 units sold in 2015) and such multi-component products as «Antihypin No.1», «Antihypin No.2», «Antihypin No.3» (10,952 units sold in 2015), «Hypersan», «Arthrogran», «Cardiogram», «Traumagran» (2000-3000 units sold in 2015). «Hepar sulphuris», «Arnica», «Thuja», «Belladonna», «Pulsatilla», «Lycopodium», «Ignatia», «Silicea», «Arsenicum album», «Apis», «Nuxvomica», and «Aconitum» in decimal and centesimal dilutions are among popular mono-component drugs.

Key words: homeopathic medicines, extemporaneous products, individual prescriptions.

Відомості про авторів:

Глущенко Олена Миколаївна - к.фарм.н., доцент каф. аптечної та промислової технології ліків НМУ імені О.О. Богомольця. Адреса: 01601, м. Київ, вул. Пушкінська, 22, тел.: (044) 235 90 66.

Сворень Наталія Володимирівна - студентка фарм. факультету НМУ імені О.О. Богомольця.